

WARUNKI I SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

ORAZ WYMAGANIA EDUKACYJNE Z GEOGRAFII

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 50 W KRAKOWIE

I. OCENIE PODLEGAJĄ WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI NABYTE PRZEZ UCZNIĄ

W ODNIESIENIU DO WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH WYNIKAJĄCYCH Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ I REALIZOWANEGO PROGRAMU NAUCZANIA GEOGRAFII.

II. WARUNKI SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ:

1. Uczeń jest zobowiązany być przygotowanym do każdej lekcji, sprawdzianu lub kartkówki. Wyjątek stanowią szczególne sytuacje zgłaszane przez ucznia przed lekcją. Przy dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole:
  - powyżej 5 dni nieobecności - nie ocenia się ucznia przez 3 dni od powrotu do szkoły
  - a poniżej 5 dni nieobecności - nie ocenia się ucznia przez 1 dzień.Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 2 razy w ciągu półrocza [nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek].
2. Uczeń powinien mieć na lekcji podręcznik i zeszyt przedmiotowy, który jest zobowiązany systematycznie i estetycznie prowadzić – uzupełniać notatki, ćwiczenia i zadania. Uczeń nieobecny na lekcji, ma obowiązek uzupełnić w zeszycie przedmiotowym notatki.
3. Ocena wiedzy i umiejętności jest jawna dla uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych). Sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, ćwiczenia i prace domowe są obowiązkowe. Uczniowie otrzymują informacje o wynikach prac pisemnych (sprawdzianów, kartkówek) i odpowiedzi ustnych. Wyniki sprawdzianów nauczyciel przedstawia i omawia w terminie do 14 dni a kartkówek do 7 dni roboczych od daty ich przeprowadzenia. Sprawdzone i ocenione prace pisemne uczeń otrzymuje na lekcji do wglądu. Zapoznaje się z ich wynikiem i ewentualne zastrzeżenia zgłasza do nauczyciela. Sprawdziany zostają u nauczyciela a kartkówki zatrzymują uczniowie.
Rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość wglądu do prac pisemnych z geografii swoich dzieci (sprawdzianów) na najbliższym po oddaniu sprawdzianu dyżurze, dniu otwartym, zebraniu lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Korzystanie przez ucznia z niedozwolonej pomocy (np. podpowiedzi, ściąg, telefon, itp. ...) w czasie sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
5. Uczniowie otrzymują oceny z geografii w skali od 1 do 6 ze znakami „+,- ”. Minimum 3 oceny bieżące są niezbędne do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej ucznia z geografii.
6. Ocena półroczna z geografii jest wystawiana na podstawie ocen uzyskanych przez ucznia w tym okresie a ocena roczna z ocen bieżących drugiego półrocza i oceny półrocznej. W ocenie uwzględnienia się także systematyczność pracy, wysiłek włożony w przygotowanie do lekcji, zaangażowanie oraz indywidualne możliwości ucznia.
7. Uczeń może nie być klasyfikowany z przedmiotu z powodu nadmiernych nieobecności (powyżej 50% opuszczonych lekcji) lub braku podstaw do ustalenia półrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej. Uczeń nieklasyfikowany może zdawać egzamin klasyfikacyjny.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ.

1. Sprawdzian wiadomości (klasówka, test sprawdzający) - obejmuje większą partię materiału (np. dział tematyczny) w celu sprawdzenia stopnia opanowania wiadomości i umiejętności. Sprawdzian zapowiadany jest, z co najmniej 1 tygodniowym wyprzedzeniem, z datą jego przeprowadzenia i zakresem obowiązującego materiału. Sprawdziany oceniane są w systemie punktowym wg poniższych kryteriów:

Zamiana punktów na oceny w skali od 1 do 6 ze znakami „+,- ”.

96 - 100 % - <i>celujący (cel)</i>	50 - 69 % - <i>dostateczny (dst)</i>
85 - 95 % - <i>bardzo dobry (bdb)</i>	31 - 49 % - <i>dopuszczający (dop)</i>
70 - 84 % - <i>dobry (db)</i>	0 - 30 % - <i>niedostateczny (ndst)</i>

Uczeń nieobecny na sprawdzianie jest zobowiązany pisać go w terminie do 2 tygodni od daty sprawdzianu. W wyjątkowych przypadkach pisze w terminie ustalonym z nauczycielem. Sprawdzian uczeń może poprawiać na ocenę wyższą, w okresie 2 tygodni od daty uzyskania informacji o jego wyniku. Do dziennika jest wpisywana każda ocena (niezależnie od wysokości), którą uczeń uzyska z poprawy.

2. Kartkówka – krótki (ok. 15 min.) sprawdzian wiedzy uczniów w formie pisemnej. Kartkówka obejmuje zakres materiału z trzech tematów lekcji (zapowiedziana) lub zagadnienia dotyczące tematu ostatniej lekcji (bez zapowiedzi). Kartkówka jest oceniana wg kryteriów punktowych. Ocena z kartkówki może być traktowana jak ocena z odpowiedzi ustnej, gdyż jest sprawdzianem przygotowania się ucznia z bieżących tematów lekcyjnych. Kartkówkę uczeń może pisać (w przypadku jego wcześniejszej nieobecności) lub poprawiać na ocenę wyższą w okresie do 3 tygodni od daty jej przeprowadzenia. Do dziennika jest wpisywana każda ocena (niezależnie od wysokości), którą uczeń uzyska z poprawy.
3. Odpowiedź ustna - obejmuje zakres trzech ostatnich tematów lekcji (połączona ze znajomością mapy), materiał będący tematem pracy domowej lub materiał lekcji bieżącej. Oceniany jest poziom opanowania wiadomości i umiejętności, orientacja na mapach geograficznych, sposób i logika wypowiedzi, poprawność językowa.
4. Zadania i prace wykonywane w czasie lekcji (np. praca w grupie, krótka odpowiedź).
5. Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń może być kontrolowany i oceniany na bieżąco.
6. Samodzielnie wykonana praca domowa. Oceniana jest poprawność rozwiązania, estetyka wykonania, sposób prezentacji.
7. Prace długoterminowe (referaty, prezentacje, opracowania projektów). Oceniana jest zgodność treści z tematem pracy, forma i estetyka wykonania, korzystanie z literatury i innych źródeł informacji, terminowość wykonania i oddania pracy.
8. Osiągnięcia uzyskane przez ucznia w konkursach geograficznych szkolnych i pozaszkolnych.

IV. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA PÓLROCZNEJ LUB ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z GEOGRAFII.

O poprawę oceny przewidywanej o jeden stopień (do oceny bardzo dobrej) uczeń może się starać tylko w uzasadnionych przypadkach (długa usprawiedliwiona nieobecność, szczególna sytuacja losowa, ...).

Ocena może być podwyższona po spełnieniu określonych warunków przez ucznia:

- dotychczasowe oceny dają podstawę do starania się o ocenę wyższą,
- jest systematycznie przygotowany do lekcji i aktywny w czasie na lekcji,
- starannie i na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy, odrabia zadania domowe,
- uzupełni zaległe, wskazane przez nauczyciela braki wiadomości i umiejętności.

Szczegółowe procedury uzyskiwania wyższej niż przewidywana półrocznej lub rocznej klasyfikacyjnej są zawarte w Statucie Szkoły.

V. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY Z GEOGRAFII DLA KLASY 8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 50 W KRAKOWIE
oparte na *Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa* (wyd. Nowa Era)

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY ŚRÓDROCZNE (MATERIAŁ REALIZOWANY W I PÓŁROCZU) I OCENY ROCZNE [KLASA 8]

Wymagania konieczne ocena: DOPUSZCZAJĄCY	Wymagania podstawowe ocena: DOSTATECZNY	Wymagania rozszerzające ocena: DOBRY	Wymagania dopełniające ocena: BARDZO DOBRY	Wymagania wykraczające ocena: CELUJĄCY
1. Azja				
Uczeń: - wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji - wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji - wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie - wymienia największe rzeki Azji - wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wulkanizm</i> - odczytuje z mapy nazwy wulkanów w Azji - wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji - wymienia główne rośliny uprawiane w Azji na podstawie mapy gospodarczej - wymienia cechy położenia i cechy środowiska naturalnego Japonii na podstawie mapy - wymienia główne rośliny uprawiane w Japonii - określa cechy położenia Chin na podstawie mapy - lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu wysokiej technologii w Chinach - wymienia główne rośliny uprawiane w Chinach na podstawie mapy gospodarczej - określa położenie geograficzne Indii - porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę - wymienia największe aglomeracje miejskie w Indiach i wskazuje je na mapie - wyjaśnia znaczenie terminu <i>slumsy</i> - wymienia główne rośliny uprawiane w Indiach - wymienia główne surowce mineralne w Indiach i wskazuje je na mapie ich występowanie - określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu - wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej - wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie	Uczeń: - opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy - omawia zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji - przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni Azji - omawia czynniki kształtujące klimaty Azji - wymienia i omawia strefy roślinne Azji - wskazuje na mapie zasięg występowania Ognistego Pierścienia Pacyfiku - omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji - wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa - wymienia państwa azjatyckie o największych zbiorach głównych roślin uprawnych - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii - omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - omawia warunki naturalne rozwoju rolnictwa Japonii - przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - określa z mapy różnorodność cech środowiska geograficznego Chin - omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach - przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy zaludnienia - omawia kierunki produkcji rolnej w Chinach - omawia cechy środowiska geograficznego Indii - podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach - określa z mapy warunki uprawy roślin w Indiach - omawia cechy środowiska przyrodniczego regionu Bliskiego Wschodu - omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie	Uczeń: - omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych i budowę geologiczną Azji - omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji - charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie map tematycznych - omawia cechy i układ sieci rzecznej w Azji - wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i fal tsunami w Azji - omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji - opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki na obszarze Japonii (np. tajfuny) - omawia bariery rozwoju gospodarki Japonii - omawia rolę i znaczenie i transportu w Japonii - omawia cechy gospodarki Chin - analizuje wielkości PKB w Chinach i innych krajów na podstawie danych statystycznych - charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin - przedstawia problemy demograficzne Chin i Indii - omawia system kastowy ludności w Indiach - omawia strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu - charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii i charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową - omawia zróżnicowanie religijne ludności na Bliskim Wschodzie - omawia wpływ religii na życie muzułmanów - przedstawia znaczenie przemysłu naftowego w krajach Bliskiego Wschodu - przedstawia rolę organizacji OPEC	Uczeń: - analizuje dane dotyczące azjatyckich rekordów rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery - omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanów - opisuje przebieg trzęsienia ziemi i jego skutki - przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi - omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu - omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo- Wschodniej („kultura ryżu”) - wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami - analizuje przyczyny gospodarczego rozwoju Japonii - charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej - uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie - wyjaśnia problemy demograficzne i społeczne Chin (przyrost naturalny) na podstawie danych - omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Japonii i Chin - omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne Indii - charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju - omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu - omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje tak wiele wulkanów - udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent wielu kontrastów geograficznych - omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami - ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych - wyjaśnia na podstawie mapy i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji - wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej - ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii - omawia wpływ polityki gospodarczej Chin na gospodarkę światową - opisuje główne problemy społeczeństwa Indii i przedstawia ich przyczyny - analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY ŚRÓDROCZNE (MATERIAŁ REALIZOWANY W I PÓŁROCZU) I OCENY ROCZNE [KLASA 8]

Wymagania konieczne ocena: DOPUSZCZAJĄCY	Wymagania podstawowe ocena: DOSTATECZNY	Wymagania rozszerzające ocena: DOBRY	Wymagania dopełniające ocena: BARDZO DOBRY	Wymagania wykraczające ocena: CELUJĄCY

2. Afryka

Uczeń: - określa położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia strefy klimatyczne Afryki - wymienia największe rzeki i jeziora Afryki - wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce - wymienia główne uprawy roślinne w Afryce - wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej - wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki - określa położenie geograficzne Etiopii - wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem ludności - wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem - określa położenie geograficzne Kenii - wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii	Uczeń: - omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki - wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów - charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki - omawia czynniki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce - charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w Afryce - przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych krajach Afryki na podstawie danych statystycznych - wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki - omawia przemysł wydobywczy w Afryce - wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemami głodu i niedożywienia na podstawie map - omawia problemy niedożywienia ludności w Afryce - przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych	Uczeń: - omawia wpływ czynników na klimat Afryki - omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej - omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia państw Afryki na podstawie danych i wykresu - omawia gospodarkę człowieka w strefie Sahelu - omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych - przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki - omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce - omawia przyczyny niedożywienia ludności Etiopii - opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Etiopii - wymienia obiekty w Kenii wpisane na „Listę światowego dziedzictwa UNESCO” - opisuje na podstawie wybranych źródeł informacji walory kulturowe Kenii	Uczeń: - omawia związki budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych - wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej - omawia przyczyny procesu pustynnienia Afryki w strefie Sahelu - omawia typy rolnictwa w Afryce - przedstawia główne czynniki ograniczające rozwój gospodarczy krajów Afryki - omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii - omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce - omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki	Uczeń: - wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce - wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu - ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej - przedstawia rolę chińskich inwestycji w Afryce - przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii - określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki w Kenii

3. Ameryka Północna i Ameryka Południowa

Uczeń: - określa położenie geograficzne obu Ameryk - wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową - wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie - wymienia nazwy wybranych cyklonów XXI wieku - określa położenie geograficzne Amazonii - omawia florę i faunę lasów równikowych - podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu - wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja</i>, <i>wskaźnik urbanizacji</i>, <i>aglomeracja</i>, <i>megalopolis</i> - wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Am. Północnej i Południowej i wskazuje na mapie - wymienia największe miasta i aglomeracje Am. Północnej i Południowej i wskazuje je na mapie - przedstawia położenie geograficzne Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej - wymienia główne uprawy roślin na terenie Kanady - wskazuje zasięg występowania głównych upraw w Kanadzie na mapie gospodarczej - określa położenie geograficzne USA - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>produkt światowy brutto</i>, <i>technopolia</i> - wymienia główne działy przemysłu USA - wymienia najważniejsze rodzaje usług w USA	Uczeń: - wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej - podaje główne cechy ukształtowania powierzchni obu Ameryk - wymienia strefy klimatyczne obu Ameryk - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>tornado</i>, <i>cyklon tropikalny</i> - wskazuje na mapie Aleję Tornad - omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych i główne rejony występowania - podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii - omawia cechy klimatu regionu Amazonii - podaje przyczyny różnicowania etnicznego i kulturowego obu Ameryk - przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Południowej - analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy - przedstawia cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia ukształtowanie powierzchni Kanady - przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady - omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie - opisuje cechy położenia geograficznego USA - wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej w USA - omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu	Uczeń: - charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki - omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat obu Ameryk - porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi obu Ameryk - charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej - omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych - podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii - opisuje piętność lasów równikowych Amazonii - omawia wielkie migracje w historii zasiedlania kontynentów Ameryki - omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat - omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł informacji - podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie - podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach Ameryki Południowej - przedstawia zasięg występowania lasów w Kanadzie na podstawie mapy tematycznej - przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych produktów rolnych - omawia znaczenie przemysłu i jego w USA - omawia cechy rolnictwa USA	Uczeń: - wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce - omawia związki stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce - przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce - omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii - przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce - przedstawia negatywne skutki procesów urbanizacji w obu Amerykach - określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej - omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw w Kanadzie - opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady i USA - charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarstwa Stanów Zjednoczonych - omawia znaczenie wyspecjalizowanych usług w gospodarce Stanów Zjednoczonych - omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych	Uczeń: - określa ustala prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map tematycznych - przedstawia sposoby ochrony przed cyklonami tropikalnymi - przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii - omawia skutki zanikania kultur pierwotnych Indian - opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach - wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni, cyrkulacją powietrza, odległością od morza, prądami morskimi a przebiegiem północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie - omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu - ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki USA - ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY ŚRÓDROCZNE (MATERIAŁ REALIZOWANY W I PÓŁROCZU) I OCENY ROCZNE [KLASA 8]

Wymagania konieczne ocena: DOPUSZCZAJĄCY	Wymagania podstawowe ocena: DOSTATECZNY	Wymagania rozszerzające ocena: DOBRY	Wymagania dopełniające ocena: BARDZO DOBRY	Wymagania wykraczające ocena: CELUJĄCY
4. Australia i Oceania				
Uczeń: - określa położenie geograficzne Australii i Oceanii - wymienia z mapy największe pustynie Australii - wyjaśnia znaczenie terminu <i>basen artezyjski</i> - wymienia endemity w Australii i wyspach Oceanii - przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej danych statystycznych - wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie	Uczeń: - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii - wymienia strefy klimatyczne w Australii - charakteryzuje wody powierzchniowe Australii - omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii - omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej	Uczeń: - wymienia cechy charakterystyczne typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów - omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy - omawia bariery utrudniające zasiedlanie Australii - charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii - omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych - przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii	Uczeń: - wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat - omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w rolnictwie i gospodarce Australii - wyjaśnia, dlaczego Australia jest krajem imigrantów - omawia znaczenie przemysłu przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii	Uczeń: - wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii - wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi Australii - określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych
5. Obszary okołobiegunowe				
Uczeń: - określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>góra lodowa</i>, <i>lądolód</i>, <i>lodowce szelfowe</i> - wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki - wymienia surowce mineralne występujące na obszarach Arktyki i Antarktyki - wskazuje na mapie Antarktydy położenie polskiej stacji badawczej	Uczeń: - wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych - charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki - wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych	Uczeń: - opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych - charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia - opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej	Uczeń: - porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki - wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową - prezentuje osiągnięcia polskich badań polarnych - wyjaśnia status prawny Antarktydy - omawia znaczenie traktatu antarktycznego	Uczeń: - omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych - charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł - omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł